

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 698. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708757915520.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

1.1.5

50

Poesien (...) Menneske : jf. den traditionsrige forestilling (fra Platons dialoger *Ion* og *Phaidros*) om digtevirksomheden som en irrationel, hellig besæthed.

51

Rus : nybagt student, førsteårsstuderende. - *renommeret* : bekendt, berygtet. - *Elysium* : navnet på det lyse, paradisiske dødsrige i græsk mytologi; om Drachmanns model for etablissementet i romanen, se Efterskrift s.653. - *in myfreedom, myfancy's (...) my madness's* : (eng.) »i min frihed, min fantasiskabaret, hvor min ungdoms ånd sover begravet under min galskabs [ånd]«. Den Hamlet-lignende tirade er ikke et citat, i det mindste ikke et Shakespeare-citat, men vel Ulfs improvisation. Stavemåden 'burried' for 'buried' er Drachmanns. - *hende gik det (...) gal* : hentydning til den gale prins' kæreste Ophelia i Shakespeares *Hamlet* (ca. 1601). - *Neofyt* : nylig optagen.

52

Gesundheit (...) rosigen Licht : Skål, I herrer! »Længe leve Kongen! Lad glæde sig, hvo der ånder deroppe i det rosenrøde lys!« De to sidste sætninger er citat fra balladen »Der Taucher« (1797, Dykkeren), str. 16, af Friedrich Schiller (1759-1805). - *Hs. Højærværdighed* : gejstlig af høj rang, fx biskop, jf. s.71, l.18. - *Bor jeg paa det høje Fjæld* : første 699 ord i sangen »Norges Herlighed« af Johan Nordahl Brun (1745-1816), trykt i dennes *mindre Digte* 1791. - *Lord Byron* : den britiske digter George Gordon Lord Byron (1788-1824), se Efterskrift s.657f. - *Vi flænger vort Hjærte (...) Boghandler* : Drachmanns kilde til udtalelsen er ikke identificeret. - *Morituri te salut* [ant]: (lat.) »de, der skal dø, hilser dig«, hilsen til romerkejseren Claudius if. dennes levnedsskildrer Suetonius (ca. 70 - ca.140).

53

Transatlantiker : Atlanterhavsdamper. - *Næseklemme* : lorgnet. - *Kongerevue(s)* : kongelig inspektion af hær el. flåde, med behørig kanonsalut. - *Gige* : violin. - *Faust* : se her og for flg. kommenteringsord om Goethes *Faust*, herunder *Tragediens første Del* (1808), i Efterskrift s.655f. - *parerede* : væddede.

54

O schoöner (...) fliess : v.2291 (i scenen »Auerbachs Keller in Leipzig«) i Goethes *Faust*, 1.del; det er alle krogæsternes replik, idet de begynder at drikke den vin, Mephistopheles har fremtryllet: »Oh hvilken skøn kilde, der strømmer os i møde.« (Rosenhoffs overs.). - *om vi ikke (...) paa Bjærget?* : jf. Jesper Ridefogeds replik i Holbergs *Erasmus Montanus* (opf. ca. 1723, tr. 1731), da han er imponeret af sin bysfælle Per Degns (dårlige) latinkundskaber: »Jo, jo, Monsieur Montanus, vi har sammend ogsaa Folk her paa Bierget«, dvs. den landsby, hvor handlingen foregår (3.akt, 3.se.). - *Uns ist (...) Säuen* : v.2293f. (i scenen »Auerbachs Keller«) i Goethes *Faust*, 1.del; fællesreplik sunget af alle krogæsterne: »Åh, hvor har vi det dejligt, som kannibaler, der æder,/ som svin, der mæsker sig i solet!« (Rosenhoffs overs.). - *Nur hütet (...) vergiesst* : v.2292 (i scenen »Auerbachs Keller«) i Goethes *Faust*, 1.del; Mephistopheles' replik: »Pas bare på, at I ikke spilder noget!« (Rosenhoffs overs.). - *have hemmelig Omgang med Musen* : være digter i smug; muserne i græsk mytologi var gudinder for kunstarterne. - *Broder i Apollo* : digterbroder el. kunstnerkollega; Apollon er i græsk mytologi bl.a. gud for kunstnerne.

55

Pillespejle : høje spejle anbragt på el. ved vinduespille. - *Gestalt* : skikkelse. - *Mephisto (...) Gretchen gleicht* : v.4183f. og v.4187f. (i scenen »Walpurgisnacht«) i Goethes *Faust*, 1.del; Fausts replik: »Mefisto, kan du se den blege, smukke pige derhenne,/ som står ganske alene og lidt for sig selv? (...) Jeg må indrømme, at jeg synes,/ hun ligner den søde Margarete.« (Rosenhoffs overs.). - *Das ist die Zauberei (...) Liebchen vor* : v.4199f. (i scenen »Walpurgisnacht«) i Goethes *Faust*, 1.del; Mephistopheles' replik: »Det er jo netop trolddomskunsten, din godtroende tåbe,/ at sådan et fantom forekommer enhver at være hans elskede!« (Rosenhoffs overs.). - *timbre* : (fr.) klangfarve.

700

56

Apparition : fremtoning. - *ville* : nutidsform, se Efterskrift s.682f. - *Diana(s)* : den jomfruelige måne- og jagtgudinde i romersk mytologi, svarende til Artemis i den græske. - *Marsk Stigs Døtre* : jf. folkevisen af dette navn (*Danmarks gamle Folkeviser m . 146*), der handler om de to forældreløse dotres landflygtighed,

sorg og død.

57

Tornerose og *Snewittiken* (Snehvide): kvindelige eventyrfigurer fra brødrene Jacob og Wilhelm Grimms *Kinder- und Hausmarchen* (1812-15 og senere). - *Sakuntala* : heltinden i den oldindiske digter Kalidasas skuespil af sm. navn (antagelig 5. årh. e.Kr.); se også n.t. s.627 i Tillæg. - *Pigen i Museskindspelsen* : titelpersonen i »et jydsk Eventyr« i Chr. Molbech: *Udvalgte Eventyr og Fortællinger* (1843 og senere udgaver), i 1873 igen optegnet af Drachmanns korrespondent Evald Tang Kristensen (A. Aarne og S. Thompson: *The Types of the Folk-Tale [Motif Index]* (Helsinki 1928), 870). - *Tegnebog* : lommebog, notesbog. - *Gretchen* : jf. n.t.s.48 og Efterskrift s.656.

58

Sonet : digtform, der som her består af 4+4+3+3 linjer, hvoraf de sidste seks linjer holdes sammen af to rim; tilsvarende gælder ofte de første otte linjer, dog ikke her; til gengæld gentager rimene i Gerhards sonet dem i Ulfs.

59

Probiren (...) Kunst : (ty.) at forsøge er ingen kunst.